

TISZAVIDÉK

VEGYES TARTALMU HETILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Csongrád, Károlyi-köz 3. sz. hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.

KIADÓHIVATAL:

Csongrád, Károlyi-köz 3. sz. hová az előfizetések, hirdetések, közlemények intézendők.

Felelős szerkesztő: **id. SZILBER JÁNOS.**

Társszerkesztő: **RÁSONYI PAPP MIKLÓS.**

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 8 korona. Fél évre 4 korona. Negyed évre 2 korona. Egyes szám ára 16 fillér.

Megjelen minden vasárnap reggel.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket jutányos árkéért vesz fel a kiadóhivatal.

A „tanfelügyelő” úr.

Vita tárgyát sem képezheti, hogy a világ legjobb állása, amely szabdságot, jó fizetést, számba nem jöhető csekély munkát és e mellette kintélyt is biztosít a — *m. kir. tanfelügyelőség.*

Tudja ezt sok olyan jó protekcióju végzett földbirtokos, avagy a műegyetemi szakvizsgán örök időkre elbukott ember, akinek jó darab kenyérre van szüksége és — sajnos — érzi ezt sok szegény okleveles ember, aki a „nagyságos tanfelügyelő ur”-nak talpát nyalni kénytelen, mert ellen esetben elcsapatik, akkor pedig elmehet koldulni, vagy ha szerencséje van, valamelyik szomszéd vármegyébe — *tanfelügyelőnek.* Pedig tanfelügyelőnek lenni, ez nem csekély dolog. Óriási ész, európai műveltség, gavallér u magatartás, pártatlan igazság szeretet, önfeláldozó nemes-szívűség kell ahhoz, hogy valaki tanfelügyelő lehessen.

Irodalmunkban is nyoma van ennek. Így pl. Rákosi Viktor a „*képviselő ur*” című szindarabban körülbelül ezeket írja: Egy ujszülött képviselőhöz beállít egy toprongyos, varas képű, kiéhezett ember, — akinek a

külseje arra enged következtetni, hogy az illető legjobb esetben tanyai színész, avagy rovartenyésztési gyakornok lehet, — s előadja, hogy ő mint volt iskola-társa a képviselő urnak, valami szerény állásba kérné magát kineveztetni. A képviselő azon kérdésére, hogy hány osztályt végeztek együtt annak idején, stoikus nyugalommal vallja meg a gavallér, hogy öt bizony már a IV-ik elemiből kicsapták; így Isten kegyelméből a lábmérnöki hivatalhoz szegődött.

A képviselő arczán meg látszik, hogy a nyomoredzett ember szánalmas külseje megindította, de ennek dacára kénytelen kijelenteni, hogy még napi díjnak sem protegálhatja azt aki csak 3 elemi végzett, mert a helyesírás itt is elemi szükség és nélkülözhetlen kellék.

A szegény ember már-már reményét veszítette, mikor a képviselő ur pár percnyi gondolkodás után vigan fordul felé:

„Megvan, jól van barátom! Már azt hittem, hogy nincsen számodra hely, pedig hát most jut eszembe, hogy egy *tanfelügyelőség* épen üresedésben van, ha ehhez van kedved *tanfelügye-*

lőnek okvetlen kineveztetlek. Ahhoz elég képzettséged van.

És pár hónap múlva, mikor a képviselő ur mandátumát megsemmisítették, „a nagyságos tanfelügyelő ur” azzal hálálta meg szívességét, hogy elment hozzá részvét nyilvánítás végett s uri állását meg sem köszönte a protekornak.

Ez szindarabban van. Tehát nem igaz. Tulzott is egy kissé. De hogy a tanfelügyelőségi intézményre jellemző és találó szatíra, ez elvitáztatlan.

A tanfelügyelőség ugyanis tisztán bizalmi állás. A miniszter kinevezi, a többi pedig az ő és a tanítók dolga.

Tanfelügyelővé bárki kinevezhető, aki erre kedvet érez magában és a kivitel eszközei rendelkezésére állanak. Ez pedig óriási nagy hiba. A tanfelügyelőnek szakembernek kellene lenni, nem pedig, hogy aki buta volt ahhoz, hogy mérnök lehessen, abból lesz a világ legjobb tanfelügyelője. Avagy bukott földbirtokos, bukott képviselő honnan tudja a népoktatás feletti felügyeletet szakszerűen gyakorolni.

A tanfelügyelők legtöbb esetben nem tanfériak, ez az oka annak, hogy rendszerint nem is képesek hivatásu-

A TISZAVIDÉK EREDETI TÁRCZAJA.

Dalaimról.

Gunnal néznek rám sokan és megvetnek,
Mert én mindig csak nyomorról éneklek.
Mondják: unalmas és nagyon szomorú,
Amelyért nem lesz díj — babérkoszoru.
S kérdik: ki vagyok? és merre születtem?
Hogy bűn és nyomorról szól az énekem.
Szóltam: nyomorban látom a földtekét!
Hogy miért!? Elmondok róla egy bus regét.

Távol a várostól történt meg régen...
Hol pacsirta zeng dalt — virágos réten,
Szalmás viskó állt és abban születtem;
Anyám dolgozott és nem volt mellettem.
Magamra hagyott sok éjjel és nappal;
Mondva: ügyel rá majd az őrző angyal!
És az ügyelt rám, elvive naponként
Megmutatva a sok nyomort, a sok kint.

Vitt a föld alá, bányáknak mélyébe...
Láttam: mint vannak eltemetve élve,
A sok kincsásók, — az ujkor rabjai...
És ott hallottam százazrek jajjait.
Láttam én ott a bányalég robbanást,
Láttam megégett, széjjel roncsolt munkást.
Hallottam mint zokog hitves és árva...
Láttam mint borul a halott apára...

Elvitt a gyilkos levegő gyárba,
Hol milliókat kioznak halálra...
Hol a borzasztó gyilkosok... a gépek
Naponként sok százazrekét szétlőnek;
S vitt mezőre, hol gabona rendre dől;
Hol a nap heve sok ezer munkást öl.
Láttam azt, ki a világot fönn tartja,
Mint terül el a buzaföldön halva...

Aztán vitt oda, hol apró gyermekek
Gyilkol's rabolnak, hogy kenyért egyenek...
Aztán mutatott zsenge leányokat,
Kik bünt árulnak s úgy tartják anyjukat...
Aztán tovább vitt. Ott láttam csatatér,
Láttam mint ontják a drága embervért.
Végül mutatott sok cifra palotát...
És megmutatta milliók nyomorát!

Ha pihenésre bölcsőmbé fektetett;
Altató dalt anyám sirt fejem felett.
— Álamban miljók fájdalmát érzem...
Szár az emlőt szívtem, ha felébredém. —
Igy tanultam meg a dalt az éneket
És most valomat egy kinos érezt
Rágja, amelyért annyiszor zokogok:
Hogy a földtekén százmiljő nyomorog!!

Sándor Endre.

Meggyógyultak.

— Irta: Herczegh Dezső. —

Egy szegény asszony, gyermekével karján
Zord parton ül... alatta Oceán.
A partot viz mossa talpa alatt,
Gyermeke fázik... a táj sötét, kihalt...

Anyám! én fázom s éhezem
Érzem az éltet, már tovább nem viszem
Nézd amott... az angyali lény
Mily kedvesen hívogat s int felém...

Ölelj meg gyermekem... szólt az anya
Mily komor, mily rémes e sötét éjszaka
Ne hagyj itt egyedül... e rideg világon
Szívem meghasadna érted virágom...

Néma a tenger... s a setét táj
Anyá és gyermek, egymás karján
Ajkuk összefagy a hideg éjszakán.
A vidék csendes... semmi se fáj...

A „Magyar Remekírók” új sorozata.

A magyar irodalom remekíróinak népszerűsítése; annak a sok drága kincsnek, amely részint régi poros kodexekben, részint drága díszművekben szinte hozzáférhetetlenül hever a könyvtárakban és a könyves boltokban, — olcsó, egyöntetű, izléses ki-

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól, mint hathatós szer: **tüdőbetegségeknél, légzőszervek hurutos bajainál** ugymint **idült bronchitis, számarhurut és különösen lábbadozók-nál influenza után** ajánltaik.

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4.— kor.-ért kapható. — Figyeljük, hogy minden üveg alanti czéggel legyen ellátva.

F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár BASEL (Svájcz.)

kat és szerepkörüket kellőképpen betölteni.

A szakképzett tanfelügyelőnek nem volna szabad abstract információ, vagy egyoldalú nyilatkozat alapján soha sem eljárni, mert csak önmagát blamirozza azzal, ha valakit alaptalan besugás alapján egyszerűen hibáztat, holott az illető teljesen ártatlan. Ezt pedig sok tanfelügyelő nem tartja valami nagy dolognak.

Igy pl. Csongrádon a tél folyamán egy áll. tanító súlyos betegségben szenvedett, egy hétig ágyban kellett feküdnie. Az esetet azonnal bejelentette az igazgatóságnak, amely helyettesítéséről akként gondoskodott, hogy őt igazolt betegsége idejére egyik nyugalmazott tanítóval helyettesítette. Mikor a tanító meggyógyult, átvette a tanítást és folytatta is zavartalanul. Az igazgatóság a szegedi tanfelügyelőnek is bejelentette ezt a betegséget és ő azt tudomásul vette.

Egy félévvel később történt azonban, hogy a „nagyságos ur” — a kit azonban jog és törvény szerint csak a „tekintetes” cím illet meg, — valamiképpen azt a csodálatra méltó felfedezést tette, hogy az illető tanító „olyan betegségben szenvedett, amely súlyos természetű erkölcsi kihágást képez, sőt szigorú feyelmi eljárást von maga után, miért is arra köteleztetik, hogy a helyettesítési díjat a sajátjából megfizesse.”

Hogy ezt melyik orvos professor állapította meg, arról nem tesz említést a tanfelügyelő; azt se mondja, hogy honnan tudja ezt; de még azt sem kérde sem a tanítótól, sem a kezelő orvosától, hogy „hé — emberek, mit szóltok ehhez, igaz-e ez”; — nem is győződött meg, hogy a talaj amelyre állítását alapítja, nem fog-e esetleg csufosan kitántorogni alóla; ez neki mind fügefa levél, ő egyszerűen „rendelem,” „kötelezem,” „parancsolom” stb. . . .

Nem is tud az ember kellőleg viselkedni ezzel a végzéssel szemben.

adásban való terjesztése, ez volt a célja a Franklin-Társulatnak, mikor alig két évvel ezelőtt megindította a Magyar Remekírók ötvenöt kötetes, gyűjteményes kiadását. Minden művelt nemzetnek többféle kiadásban is közkincsé régen nagy íróinak szellemi hagyatéka; bibliája kicsinek, nagyoknak, gazdagnak, szegénynek egyaránt, ami értékeset és maradandót évszázadok során költői és írói a nemzet dicsőségére teremtettek. Csak a magyar nemzetnek nem volt ilyen gyűjteménye; pedig a nemzeti kulturának ennél hatalmasabb tényezője el sem képzelhető. Éppenezért korszakos jelentőségű a Franklin-Társulat vállalkozása. A nemzet méltányolta is ezt a törekvést és szerető lelkesedéssel támogatta a kiadó-társulat uttörő vállalkozását, amelynek ma immár ötödik öt kötetes sorozata jelent meg, bizonyosság a magyar irodalom nagyságának és a nemzet önértékes művelődési készségének. Ez az új sorozat is, hűen a vállalat programjához, különböző korszakok nagy szellemi foglalkozásait, oly módon azonban, hogy mikor a gyűjtemény teljes lesz, az egyes írók időrendben illeszkednek bele az ötvenöt kötetbe. Az egész gyűjtemény 12., 26., 28., 43. és 48. kötetet adja az új sorozat.

A 26. kötet Vötösmarty munkáinak ötödik kötetét. Gyulai Pál rendezte sajtó alá. Tartalma: a drámai költemények folytatása (Kincskeresők; Czillei és a Hunyadiak); Beszélyek és regék; és a Pályalombok.

A 43. kötet Arany János munkáinak harmadik kötetét. Biedl Frigyes rendezte sajtó alá. A 27. ives vastag kötet a Toldi-trilógiát tartalmazza.

Az új sorozatnak talán a legértékesebb kötet a 12. kötet a mely, Pázmány Péter válogatott munkáit illeszti be a Magyar Remekírók közé. A magyar prózát a XVII század első felében majdnem, négy évtizedes irodalmi pályáján utolnem ért művészetrel kezelte Pázmány Péter. Rengeteg irodalmi munkásságot fejtett ki a magyar prózának ez az első nagy mestere; de munkái kincses bányája

Alig lehet megállapítani, hogy vitzlapba való-e, avagy szanatóriumba, mert hogy valakire ilyen eszközökkel lehessen ma birságot ráhuzni, ez aligha lehetséges. Még az abszolút korszak zsoldos hőhérijai sem ítélték el valakit kihallgatás nélkül.

„Olyan betegség, mely súlyos természetű erkölcsi kihágást képez,” — milyen csapása lehet ez a jó Istennek! ?

Természetesen mindenki arra gondol, hogy fiatal kori könnyelműségből eredő fertőző betegség! De hát Istene, hiszen az ilyen természetű legragályosabb betegségeket a tanfelügyelő ur is bármikor megkaphatja, ha például olyan székre ül, ahol ilyen beteg ült előtte. Pedig ugyebár nem lenne oka betegségének.

Még ha a török háremek nyugalmazott eunuchjait szerződtek is tanítónak, akkor is előfordulhat, hogy fertőző betegségbe esik egyik másik.

Ez tehát nem emberies hypothezis.

Azt különben sem kérdezte a tanfelügyelő a beteget gyógykezelő orvostól, hogy baja mitől származhatott. Zsarnok önkényével nem szabad egy ember felett pálcát törni. Ki kell hallgatni, meg kell győződni arról amit felállítunk; de ha alap nélkül cselekszünk, hitvány munkánk embrió gyümölcse önféjünket piszkolja be.

R. P. M.

== Kötelező tüzoltóságunk. Réti Ferencz községi képviselő ideája, a kötelező tüzoltóság életbe léptetése küszöbön van. Az elmúlt hét folyamán 1200 kötelezett tüzoltót figyelemztetett az előjárásról, hogy ha 8 napon belül pénzzel meg nem váltják magukat, úgy a gyakorlatok és tüzesetektől való távolmaradást 4—10 korona birság fogja csak kireperálni. Hogy már a kötelezett tüzoltók összeírása körül is mily nagy mérvű igazságtalanság forog fenn, arra elég, ha annyit jegyzünk fel, hogy egy szegény sorsu kubicost, ki zsellérképen lakik s az év legnagyobb részét vidéken tölti, hogy családja számára a napi kenyeret biztosítja — fel

drága foliásokban volt eltemetve. A Magyar Remekírók dicsősége, hogy e dus bányát megnyitotta újra a magyar művelődés számára. Ezt a Pázmány-kötetet Fraknói Vilmos, erre leghivatottabb tudós történésszünk, rendezte sajtó alá, gyönyörű bevezetéssel amely klasszikus életírása Pázmány Péternek.

A 28. kötet is igen értékes kötet az új sorozatnak. Bajza József válogatott munkáit tartalmazza. A kötetet Radics Ferencz rendezte sajtó alá és látta el bevezető tanulmánnyal. Ez a bevezetés gyönyörűen jellemzi azt a kort, Magyarország újjászülésének korát, amelyben Bajza három évtizeden át küzdött csüggedetlenül a vezetők sorában. A kötet mindazt magában foglalja, ami Bajza munkáiból maradandó becsü. Megismerjük belőle egyaránt Bajzát a költőt, a kritikust, a történést és esztetikust.

A sorozat utolsó kötet a 48. kötet, Szigligeti Ede munkáinak második kötetét: legjobb Vigjátékai. Bauer József, a ki ezt a kötetet sajtó alá rendezte, bevezetésül nagyértékű tanulmányban méltatja Szigligetét, mint vigjátékíró, s megállapítja azt a helyet, amely Szigliget irodalmunk és művelődésünk történetében méltán megilleti.

Öt kötetnyi remekművel és három értékes életrajzi tanulmánnyal gyarapítja ez a sorozat a Magyar Remekírók gyűjteményét. A kötetek kiállítása ugyan az a mintaszerű, izléses, diszes kiállítás, a mely egyedül méltó köntöse remekíróinknak, s a melynek nagy része van abban, hogy a nagyközönség annyi szeretettel karolta fel a Franklin-Társulat uttörő nagy vállalkozását. Az 55 kötetes teljes gyűjteménynek ára 220 korona, megrendelhető bármely könyvkereskedés útján.

vették a kötelezett tüzoltók névjegyzékébe, míg azt a nagybirtokost, kinek több belterületi ház képezi tulajdonát, ki hagyta a névjegyzékből, mivel maga a családfő túlhaladta a kötelező életkort; de nincsennek felvéve annak nagykoru gyermekei sem a kötelezett tüzoltók közé, nincsennek, mert ezek megállandóan a tanyán tartózkodván, tanyai lakosoknak tekintetnek. Miért köteleztetik éppen az a földhöz ragadt szegény zsellér, hogy annak a dús gazdag polgárnak, vagy a biztosító intézeteknek, melyek mindegyike óriási nyereséggel zárja évi mérlegeit, vagyonát, az esetleg saját gondatlanságából keletkező elemi csapás ellen védelmezze? Kérdezzünk minden elfogulatlan bírálót, meg Réti Ferencz községi képviselőt is, hogy összeegyeztethetőnek tartja-e a kötelezett tüzoltóság ily alapokon való felállítását? Talál-e az elfogulatlan bíráló emberies eljárást abban, hogy az a szegény napszámos, ki kora reggeltől késő estig a mezőn küzd élet halál harcát a nap hevével, éjjel mikor pihenésre hajtáná fejét, oda álljon a kötelező tüzoltók soraiba s az izzó tűznek állja útját kimerült erejével! ? Nem, ezt még a nagy népboldogító (?) Réti Ferencz sem tarthatja emberies eljárásnak, sem pedig a XX. század viszonyaival összeegyeztethetőnek. Különben is nevétséges kíváncsi, hogy egy polgár, ki az elviselhetetlen adók súlyát hordja s kötelezettségei ezer irányba szőlítják, állandóan azt lesse, hogy mikor kondul meg a vészharang, mikor azon kedves szerencsében részesülhet, hogy élete kockázatásával megmentsen egy rozoga viskót, nehogy a biztosító társaságnak pár forint kártérítést kellessen fizetni; hiszen úgy is elég bajuk van azoknak a biztosítási díjak beszédével. Az előjárás pedig okosan cselekszik, ha egy mozgó jelentkezési hivatalt szervez, amely tüzesetknél felszedi a kötelezett tüzoltók jelentkezését, mert a tüzoltó parancsnoknak más hivatása van tüzesetnél, nem a jeltkezések felvétele, amire ha egyebet nem tenne, úgy sem volna képes, mivel egy kisebb tüzeset egy negyed óra alatt véget ér, ami pedig kevés idő arra, hogy 300 kötelezett tüzoltó jelentkezését beiktassa. Már pedig, hogy a kötelezett tüzoltókat csak úgy gondolomra vegye számba a tüzoltó parancsnok, az nem megengedhető, amennyiben így természetesen igazságtalanság merülne fel.

A gazdaközönség és a jelzalog kölcsönök.

A tejszövetkezet megalakult Csongrádon is. Ebben része van a sajtónak is — de része van a gazdak okosságának is, hogy belátták miszerint az állattenyésztésnek van csak jövője — a buza termelés mellett pedig tönkre kell menniök.

Már is a tönk szélén állanak. Van ugyanis Csongrádnak 40.000 hold földje — s ezt ötmillió nyolcvan-nyolcvanezerháromszáz korona nyolcvan fillér jelzalog és váltó adósság terheli.

Ennek kamatai átlag 5% mellett több mint 300,000 kor. tesznek évente. Ennyi pénz megy ki Csongrádról a külföldi tőkepenzesek zsebébe, mert a mi bankjaink is külföldi tőkepenzt forgatnak.

Ha már most az Országos Központi Hitelszövetkezet, vagy kisbirtokosok földhitelintézete révén a tejszövetkezet-

CREME IDEAL

A legjobb kéz- és arczenőcs, kiváló finom és illatos, emulaszt mindennemű bőrküritést, szeplőt, májfoltot, pattanásokat stb. Nem zsíros, nappal is használható, mert nem látszik a bőrön, kitűnően tartja az arcport, azért mulatságok előtt kitűnően alkalmas.

Gyönyörű kiállításban ára 1 korona. — Venus mosdóviz 1 korona és hozzávaló szappan 80 fillér. — Kapható a főraktárban

VÖRÖS KERESZT

GYÓGYSZERTÁR TORONTÁL-SZÉCSÁNY.
CSONGRÁDON:

Wiesner Lajos gyógyszerész urnál
„SZT.-RÖKUS” gyógy-szertár.

BRAZAI-féle Sós borszesz

Ha hamarosan szabadulni akarunk a főfájás kellemetlen érzésétől, dörzsöljük be arcunkat, homlokunkat, valamint fejünket is **BRAZAY-féle** sós borszeszszel. Néhány perc múlva már rendkívül üdítő hatást érzünk.

A FRANKLIN-TÁRSULAT KIADÁSA.

A MAGYAR REMEKIRÓK

a magyar irodalom főművei

ötödik sorozata most jelent meg s így most már 25 kötet került ki a magyar remekíróknak eme leggondosabb és legdiszesebb kiadásából.

A mostani ötödik sorozat különösen értékes. Ebben jelentek meg **Pázmány Péter válogatott munkái** is. Ezt a kötetet jeles tudósunk **Fraknóy Vilmos** oly bevezetéssel látta el, mely Pázmány Péter életét és munkásságát vázolja és méltatja s egyúttal a XVII. század irodalmáról, az akkori magyar társadalmi- és közviszonyokról érdekes esszét is nyújt.

Ugyancsak ez a sorozat **Bajza József** három évtizedre menő munkásságának legjavát is beleilleszti a magyar remekírók közé. E kötetet **Badics Ferencz** válogatta össze és látta el nagybecsű előszóval.

E két kötetten kívül megjelent még az V-ik sorozatban **Vörösmarty V.** kötete, **Arany János III.** kötete és **Szigligeti II** kötete.

A már előbb megjelent négy sorozatban a következő művek jelentek meg:

Arany János munkái I. és II. kötet. Sajtó alá rendezte Riedl Frigyes.
Csiky Gergely színművei. Sajtó alá rendezte Vadnay Károly.
Czuczor Gergely költői munkái. Sajtó alá rendezte Zoltány Irén.
Garay János munkái. Sajtó alá rendezte Ferenczi Zoltán.
Kazinczy Ferencz műveiből. Sajtó alá rendezte Váczy János.
Kisfaludy Sándor munkái I. kötet. Sajtó alá rendezte Heinrich Gusztáv.
Kölcsy Ferencz munkái. Sajtó alá rendezte Angyal Dávid.
Kossuth Lajos munkái. Sajtó alá rendezte Kossuth Ferencz.
Kurucz költészet. Sajtó alá rendezte Erdélyi Pál.

Reveczky Gyula összes költeményei. Sajtó alá rendezte Koroda Pál.
Gróf Széchenyi István munkáiból. I. kötet. Sajtó alá rendezte Berzeviczy Albert.

Szigligeti Ede színművei I kötet. Sajtó alá rendezte Bayer József,
Tompai Mihály munkái I. és II. kötet. Sajtó alá rendezte Lévy József.
Vajda János kisebb költeményei. Sajtó alá rendezte Endrődy Sándor.
Vörösmarty Mihály munkái I., II., III. és IV. kötet. Sajtó alá rendezte Gyulai Pál.

A Magyar Remekírók gyűjteménye tizenegy 55 kötetes sorozatban jelenik meg. A teljes 5 kötetes munka ára 220 korona; az ennek kiegészítőjeként megjelent **Shakspere** összes művei hat kötetbe kötve ára 30 korona, melyet a Magyar Remekírók vevői 20 korona kedvezményes áron kapnak.

Megrendeléseket elfogad minden könyvkereskedés és a

FRANKLIN TÁRSULAT

magyar irodalmi intézet és könyvnyomda. (Budapest IV. Egyetem-u. 4.)

Legjutányosabb cséplési szén

Tatai brikett!!
(Minden darab. 5 kilogramm.)

Tatai darabos szén!

A porosz szenet teljesen pótolja

!!Pontos és gyors kiszolgálás!!

Magyar általános kőszénbánya
részvénytársulat Budapest, V., Erzsébet-tér 19.

Dupla villanydelejes

KERESZT
vagy
CSILLAG.
D. R. G. M. 88503. sz.

gyógyít és felüdít jótállás mellett: köszvény, reuma, asthma (nehéz lélegzés), álmatlanság, fülzúgás, nehéz hallás, epilepsia (eskór), idegesség, étvágytalanság, sápkór, fogfájás, migren, tehetetlenség, influenza, valamint minden idegbetegségnél. Azon beteg, aki 87503. számú készülékem által legfeljebb 45 nap alatt meg nem gyógyul, azonnal visszakapja a pénzét. — Ahol már semmi sem használt, ott kérem az én készülékemet megkísérteni; meg vagyok győződve, készülékem biztos hatásáról.

A nagy készülék ára 6 korona,
idült betegségeknek alkalmazandó.

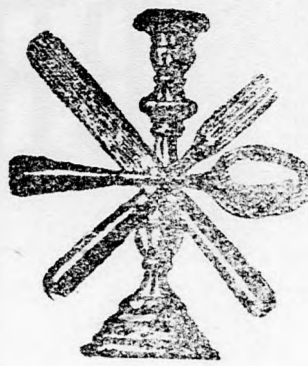
A kis készülék ára 4 korona,
könnyebb betegségeknek alkalmazandó.

A központi elárúítóhely szétküld utánvétellel vagy előleges fizetéssel a bel- és külföld részére

Scheffer D. Sándor

Budapest, VIII. Bezerédy-utca 3. sz.

Egy amerikai gyorsfőző és egy háztartási mérleg ingyen.

Mesésen olcsó árak mellett küldöm szét túlhalmozott raktárból világ hírus kiválóságukért általánosan kedvelt mexikói ezüst-áruimat és pedig:

6 drb. mexikói ezüst asztali kés,
6 " " " evővillát,
6 " " " evőkanalat,
12 " " " kávéskanalat,
6 " " " kiváló desszertkést,
6 " " " desszertvillát,
1 " " " mexikói ezüst levesmerítő kanalat,
1 " " " tejmerítőt,
2 " " " eleg. szalon asztali gyertyatartót,

46 darab

összesen csak

6 frt 50 krajczár.

Minden megrendelő ezenkívül jutalomképpen egy amerikai gyorsfőzőt és egy szavatosság mellett pontosan működő 12 $\frac{1}{2}$ kiló hordképessége háztartási mérleget kap teljesen díjtalanul. A mexikói egy teljesen fehér fém (belől is), melynek tartósságáért és kiváló minőségéért 25 évi jótállást vállalok. — Szétküldés a pénz előleges megküldése esetén vagy utánvétellel történik az európai raktárból:

Scheffer D. Sándor

BUDAPEST, VIII. Bezerédy-utca 3-ik szám.

5 koronáért

küldök 4 $\frac{1}{2}$ kiló (körülbelül 50 darab) kevésbé megsérült finom enyhe

PIPERE-SZAPPANT

rózsa, liliumtej, orgona, ibolya, rezeda, jázmin és gyöngyvirágból szépen összeválogatva. A pénz előzetes megküldése vagy utánvétellel megküldi:

Scheffer D. Sándor, VIII. ker., Bezerédy-utca 3-ik szám.

CS. és KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓ.

FERNOLENDT

czipőfénymáz fekete és sárga czipők minden bőrminőséghez a legjobb fénymáz a világon és **fényerem** világos czipőkhöz, a legszébb fényt adják és a bőrt **tartóssá** teszik. Elviselt foltos czipők sárga, vagy barna bőrből a **Egyosin** (diszfénymáz) által, mintha ujakká lennének.

Alapított 1832. Gyári raktár Budapest, V., Lipót-körút 24. Kapható mindenütt.
(Briefadresa Wien III/I.) für Wasche kaufen Sie nur Brunnenseife.

Hallatlan olcsó!!!

Egy jokarban levő, kevésbé használt

KERÉKPÁR

azonnal eladó.

Megtekinthető a Keresztény Szövetkezet Központi üzletben.

SZŐLŐLUGAST

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld-éshomoktalajon.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, bár mind kuszó természetű mert nagyobb része ha megnő is termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol ingasnak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házukat az egész szőlőérés idején a legkitűnőbb muskotály és más édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen olyan ház, melynek fala mellett a legesekélyebb gondozással felnevelhető nem volna ezenkívül más épületeknek kerteknek, kerítéseknek, a legremekebb díszé, anélkül, hogy legkevésbé helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a leghaladatosabb gyümölcs mert minden évben terem.

A fajok ismertetésére vonatkozó, színes fénynyomatú katalógus bármikor ingyen és bérmentve küldetik meg aki címét tudatja.

CZIM:

Érmelléki első szőlőoltványtelép Nagy-Kágya, u. p. Székelyid.

VILÁGHIRŰ!

a „Rekord“ festészeti műintézet a kiválóan sikerült életnagyságu arczképeiről, melyeket elismert művészek által készített, számos (kir. közjegyző által hitelesített) elismerő levél a világ minden tájáról.

Első rangu képek árai:

Olaj-aquarel- és pastell festékben fénykép után 48-cm. nagys. ára 20 kor.
Legfinomabb kivitelű brom-Platin és krétarajz ára 5 kor.

Részletes árjegyzék bérmentve.

Egy életnagyságu festményt készítünk mindenkinek teljesen ingyen, ha részünkre 5 rendelést szerez és azokat egyenként vagy egyszerre beküldi.

„REKORD“

festészeti műintézet, BUDAPEST, VII., Rottenbiller-utca 48.

Legtökéletesebb

ÁRTALMATLAN ARCZTISZTÍTÓ ÉS SZÉPÍTŐ SZEREK:

Kamilla arcz-creme egyedüli szer szeplő, májfoltok, pattanások, bőrküütések, bőrvörösség, bőratka (mitesser) és mindennemű bőrtisztatlanságok ellen. Hatása bámulatos! Ára 1 korona.

Kamilla szappan kitünő arczsimitó-szer. Ára 50 fillér.

Kamilla hölgypor kitünően tapad és az arczbőrnek üde és természetes színt ad. Kapható fehér, rózsaszín és (barnáknak) crème színben. Ára 1 K.

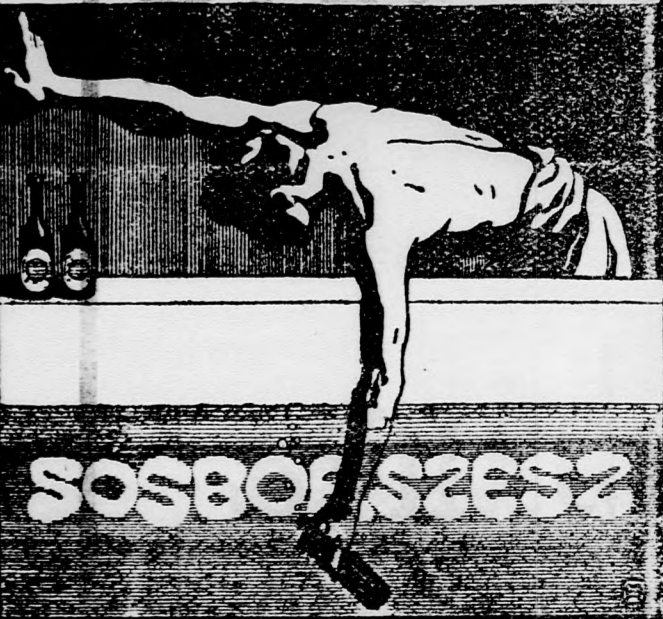
Kamilla szájjiz meggátolja a fogak romlását és elveszi a szájnak kellemetlen büztét. Ára 1 korona.

Kamilla hajszesz meggátolja a haj kihullást és erősíti a fejbőrt. Ára 1 K. Kapható egyedül a készítőnél:

BALKÁNYI LAJOS

a „MEGVÁLTÓHOZ“ címzett gyógyszerárában Csongrádon. Valódi angol és francia illatszerek bármilyen illatban 1, 2, 3 és 5 korona. Minden ujságban hirdetett szer eredeti árban és minőségben kapható.

BRÁZAY FÉLE SOSBORSZESZ

NAGY ÜVEC ÁRA: 2 KORONA
B KIS ÜVEC ÁRA: 1 KORONA
HASZNÁLATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGEZHEZ MELLEKELVE VAN!